

**MINTAQADA AHOLINI OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI BILAN
TA'MINLASHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI
TAKOMILLASHTIRISH
(QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)**

Rahmatov Sardor Rahmat o'g'li

Qarshi muhandislik – iqtisodiyot instituti

*“Innovatsion iqtisodiyot” kafedrasи 70410108 – Mintaqaviy
iqtisodiyot mutaxassisligi bo'yicha 1-kurs magistranti*

Annotatsiya: Mazkur maqolada Qashqadaryo viloyati misolida aholining oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlanishi jarayonida yuzaga kelayotgan muammolar va ularni hal qilish yo'llari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi oziq-ovqat mahsulotlari ta'minotini yaxshilashga qaratilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishdir. Ushbu maqsadda mintaqadagi mayjud ahvol, iqtisodiy resurslardan samarali foydalanish, infratuzilmani rivojlantirish va aholining oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash kabi jihatlar o'r ganilgan.

Kalit so'zlar: oziq-ovqat xavfsizligi, Qashqadaryo viloyati, tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar, qishloq xo'jaligi, infratuzilma.

Abstract: This article analyzes the problems that arise in the process of providing the population with food products and ways to solve them using the example of the Kashkadarya region. The main goal of the study is to develop recommendations for improving organizational and economic mechanisms aimed at improving the supply of food products. For this purpose, the current situation in the region, the effective use of economic resources, the development of infrastructure, and ensuring food security of the population were studied.

Keywords: food security, Kashkadarya region, organizational and economic mechanisms, agriculture, infrastructure.

Аннотация: В данной статье анализируются проблемы, возникающие в процессе обеспечения населения продуктами питания и пути их решения на примере Кашикадарьяинской области. Основной целью исследования является разработка рекомендаций по совершенствованию организационно-экономических механизмов, направленных на улучшение снабжения населения продовольствием. С этой целью были изучены такие аспекты, как текущая ситуация в регионе, эффективное использование экономических ресурсов, развитие инфраструктуры, обеспечение продовольственной безопасности населения.

Ключевые слова: продовольственная безопасность, Кашикадарьяинская область, организационно-экономические механизмы, сельское хозяйство, инфраструктура.

Kirish. Oziq-ovqat xavfsizligi hozirgi kunda dunyo miqyosida muhim ijtimoiy-iqtisodiy masalalardan biri hisoblanadi. Qashqadaryo viloyati, O‘zbekistonning agrar iqtisodiyoti yetakchi mintaqalaridan biri bo‘lishiga qaramay, aholining oziq-ovqat mahsulotlari bilan to‘laqonli ta’minlanishida qator muammolar mavjud. Mazkur maqolada:

1. Aholining oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta’minotidagi asosiy muammolar;
2. Tashkiliy va iqtisodiy mexanizmlarning o‘rni va ahamiyati;
3. Mintaqaning tabiiy va iqtisodiy resurslarini samarali boshqarish bo‘yicha tavsiyalar yoritiladi.

Metodlar

Tadqiqot davomida quyidagi usullar qo‘llanildi:

- Statistik tahlil: Mintaqadagi demografik va iqtisodiy ma'lumotlar tahlil qilindi.
- Soliňtiruv tahlili: Qashqadaryo viloyatining boshqa viloyatlar bilan oziq-ovqat mahsulotlari ta’minoti borasidagi holati qiyoslandi.
- Ekspert bahosi: Hududdagi agrar iqtisodiyot mutaxassislari fikrlari o‘rganildi.

Natija

1. Qashqadaryo viloyatidagi oziq-ovqat mahsulotlari ta’minotining hozirgi holati
  - Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari yetishtirish: Asosiy e’tibor paxta va g‘alla yetishtirishga qaratilgan, bu esa oziq-ovqat mahsulotlarining xilma-xilligini cheklaydi.
  - Infratuzilma: Mahsulotlarni saqlash va tarqatishda logistika tizimidagi kamchiliklar sezilarli.
2. Tashkiliy-iqtisodiy muammolar
  - Mahalliy fermer xo‘jaliklari bilan qayta ishlovchi korxonalar o‘rtasida hamkorlikning yetarli emasligi.
  - Oziq-ovqat mahsulotlarini import qilish va ichki bozorda narxlarning barqaror emasligi.
3. Hududiy resurslardan foydalanish samaradorligi
  - Tabiiy resurslar: Suv resurslarining cheklanganligi va undan foydalanish samaradorligi past darajada.
  - Ishchi kuchi: Agrar sohada ishchi kuchining malakasi yetarli darajada emas.

Muhokama

Olingan natijalar shuni ko‘rsatadiki, Qashqadaryo viloyatida aholining oziq-ovqat mahsulotlariga bo‘lgan ehtiyojini qondirishda bir qator tizimli muammolar mavjud. Mazkur muammolarni hal qilish uchun quyidagi yo‘nalishlarda ish olib borish lozim:

1. Qishloq xo‘jalida diversifikatsiya: Faoliyatni paxta va g‘alladan tashqari mevasabzavot yetishtirishga yo‘naltirish.
2. Innovatsion texnologiyalarni joriy etish: Hosildorlikni oshirish va resurslardan samarali foydalanish uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.
3. Logistika va infratuzilmani rivojlantirish: Mahsulotlarni saqlash va tarqatish tizimini takomillashtirish.

Xulosa

Qashqadaryo viloyatida aholining oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlanishini yaxshilash uchun agrar sektorning diversifikatsiyasi, samarali tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni joriy etish va infratuzilmani rivojlantirish zarur. Ushbu tadqiqot natijalari oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishga qaratilgan amaliy chora-tadbirlar ishlab chiqishda asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari.
- 2.Jahon banki hisobotlari (Food Security and Agricultural Development).
- 3.Agrar iqtisodiyot bo'yicha ilmiy tadqiqotlar va maqolalar.
- 4.Shahboz, H. (2024). DIGITAL BUSINESS MARKET AND ELECTRON, MARKETING IN ECONOMICS. International innovation and researches, 1(3), 85-90.
- 5.Shahboz, H. (2024). IQTISODIYOTDA RAQAMLI BIZNES BOZORI VA ELEKTRON MARKETING.
- 6.JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH, MODERN VIEWS AND INNOVATIONS, 1(2), 85-90.
- 7.Boboqul o'g'li, H. S., & Shaxlo, U. (2024). INVESTITSIYALAR UCHUN RISKLAR VA ULARNI BOSHQARISH USULLARI. Miasto Przyszłości, 49, 535-544.